

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

на съдията Румен Янков по к.д. № 22/2003 г.

Настоящото особено мнение се отнася единствено до допустимостта на искането и няма отношение по същността на делото.

Изясняване на точния смисъл на употребения в чл.158, т.3 от Конституцията израз “формата на държавно устройство и на държавно управление” може да се свърже с теоретични спорове и изключващи се дефиниции. Той не е нормативно пояснен и може да бъде разбиран различно в зависимост от субективна идеологическа нагласа и интереси. Но споровете и определенията в доктрината са породени от това каква трябва да бъде, а не каква е съществуващата форма на устройство и управление на отделна държава.

Не така стоят нещата от гледище на действащата Конституция. Независимо, че посочените два термина имат трайна употреба и се свързват с основните видове отлики на държавата – България е република с парламентарно управление – чл.1, ал.1, и Република България е единна държава с местно самоуправление – чл.2, ал.1 от Конституцията, изясняването им в определена насока е необходимо.

Независимо от това искането като цяло е недопустимо.

По т.1 от питането глаголът “означава” е употребен в сегашно време. И тъй като тълкуването не е нищо друго освен изясняването на съдържанието на правната норма сега, към настоящия момент, питането може да бъде прието за коректно.

Но оттук насетне основното глаголно време, което при тълкуването може да бъде само сегашно, във втората точка изцяло е подменено. Елементарният анализ показва, че това е постигнато с въпроси, насочени в бъдещето. Употребени са безлични глаголни форми като част от безлични изречения, в които подлогът “Народно събрание” не е употребен.

В крайна сметка с питането се цели да бъде постигната една импликация - ако “се премахва или премества конституционно установен държавен орган от една в друга институция”, какво ще се получи? Но условието “преместване”, “закриване” на

органите към времето на питането не е осъществено! И в това е проблемът.

Ако съдът тълкува сега, последицата ще е очевидна – да внушава как и в какъв състав да действа Народното събрание, ако реши да извърши промени в Конституцията. Но подобен род тълкуване подменя кардинално стойностите - въпросите да се решават не от гласуването в тъмната стая и там от пряко легитимираните да законодателстват, а от конституционна юрисдикция, която да определя априори правилата им за поведение. Оказва се така, че Конституционният съд в ролята на оракул раздава политически индулгенции и запазва статукво.

Поради това считам, че първото искане за тълкуване не е нищо друго освен камуфлажен лист на второто, което, от своя страна, по изложените съображения е недопустимо.

Затова делото трябва да бъде прекратено.